

DJABEŁ

Wychodzi dwa razy na miesiąc.

Redakcja przy ulicy św. Filipa Nr. 73.

Rękopisma nie zwracają się, ale bywają niszczone.

Numer pojedynczy 20 centów.

Przedpłata kwartalna:

w Austrii zlr. 1 ent. 25,

w Niemczech 25 sgr. we Francji,
Belgii i ks. Naddunajskich 3 franki.

Ogłoszenia po 10 c. od wiersza.

PIERWSZE SŁOWO.

Witaj nam, witaj! miły hospodynie!...
A jako Kraków na cały świat słynie,
Niech się z tą sławą imię twoje złączy....
Nie bądź jak rumak, co z początku rączy,
Potem się nagle zatrzyma wśród biegu;
Ale jak żeglarz, który choć do brzegu
Marzeń dopłynął, jednak w swojej nawie
Zbiera zapasy ku nowej wyprawie.

Tys drugim z rzędu burmistrzem w Krakowie.
Żeś tylko *drugim*, niechaj nikt nie powie.
Pierwszym się staraj zostać w każdym względzie,
Bądź pierwszym w radzie i w mieście i wszędzie.
Nie daj się wodzić doradcom fałszywym,
Bądź czujnym, dbałym, ale sprawiedliwym;
Niech krzywda miasta będzie twoją szkodą;
Bądź nam *bocianem*, nie *lalką* ni *kłodą*.

Na bok złożywшы wielką politykę,
Zostaw wiedeńskich centralistów klikę
Innym szermierzom; sam zaś miasta sprawy
Badaj dokładnie... nie w celu zabawy,
Ale na serjo... Praca to nie lada
Z taką maszyną, jak krakowska rada!
I sam to uznasz w zrozumieniu bystrém:
Trudnięj burmistrzem niżli być ministrem.

Twój ci poprzednik zostawił w spuściźnie
Mnóstwo projektów, milion w gotowiźnie
I dobre chęci; z takim materiałem
Jeśli się weźmiesz do pracy z zapalem,
Na nadużycia nie patrząc przez szpary,
Wytrwale zwalczać będziesz zastój stary...
Inną wnet postać cały gród przybierze,
I dank ogólny złożym ci w ofierze.

Lecz jeśli prędko tve skrzydła opadną,
Jeśli twą wolę niegodni owładną,
Lub, jeśli władzę zdając w ręce franta,
Zechcesz się bawić w Thiersa albo Granta,
A w mieście wszystko *in statu* zostanie....
Wywołasz zewsząd wielkie narzekanie;
Bo Kraków, widząc czyny tve beczynne,
Wykrzyknie: „Z deszczu wpadliśmy pod rynnę!”

List pasterski.

My

Massenbach & Nollau

Arcybiskup gnieźnieńskopoznański

Spółka zapisana

z nieodpowiedzialną ograniczoną poręką.

Kapitał zakładowy 127,000 tal.

„Miłujcie nieprzyjaciół waszych, czyńcie dobrze tym, którzy was nienawidzą, a módlcie się za tych, którzy was przesławiają i obrażają.

Z niezbadanych wyroków księcia Bismarka objawwszy zarząd dyecezyj — opuszczonej i osieroconej w skutek bankructwa grafa v. Ledóchowskiego — czynimy wiadomo miłym naszym krajanom i dyecezanom wyznania polskiego, że ramię wszechmocnego Wilhelma nie skróciło się, a nieśmiertelny i nieomylny Bismark upokorzył pychę nieprzyjaciół swoich i w czasach tak smutnych dla kościoła będzie dlań silną obroną i ostoją. Ten sam bóg Wilhelm, który dopuścił zguby hufców austriackich pod Sadową, który brzmieniem trąb naszych iglicówek zniósł mury Sedanu i anektował miljarde francuzkie, pozwala wam modlić się do siebie i za pośrednictwem naszym błagać w każdym utrapieniu Jego niewyczerpanego miłosierdzia.

Dla spiesniejszego atoli i zbawienia uspokojenia dusz waszych polecamy i rozkazujemy niniejszym listem pasterskim:

— zaprowadzić we wszystkich kościołach i świątyniach waszych nabożeństwo w języku niemieckim;

— w wielkim ołtarzu każdego kościoła umieścić wizerunek najjaśniejszego cesarza i króla Wilhelma, a w miejscowościach, poświęconych czci Matki Boskiej, obraz cesarzowej i królowej Augusty;

— tolerując jeszcze do pewnego czasu utrzymanie w kościołach ołtarzy bocznych, pozwalamy umieszczać w nich w miejsce dotychczasowych malowideł i wizerunków t. zw. świętych pańskich, portrety wybrańców naszej wspólnej ojczyzny, jakoto: arcyświętego następcy tronu, uświęconego ks. Bismarka, świętych Moltkego, Falka itp.;

— przy każdej mszy, zamiast modlitwy za papieża rzymskiego, wprowadzoną być ma modlitwa za króla pruskiego i dostojną jego rodzinę z pokłonami i przyklęknięciem, jak to już ma miejsce w kościele cesarsko-rosyjskim;

— sakramenta chrztu i małżeństwa administrowane będą przez wyznaczonych do tego urzędników stanu cywilnego, wybieranych z liczby zasłużonych wojskowych pochodzenia niemieckiego;

— sakrament bierzmowania udzielać będziemy my sami albo delegowani przez nas urzędnicy policyjni;

— dziesięciny wszystkie przynależne kościołowi składajcie wiernie na ręce nasze, aby kapitał zakładowy, znaleziony przez nas w kasie konsystorskiej, wprędce dziesięćkroć się pomnożył;

— słuchajcie bowiem co mówi Piśmo: „Oddaj cesarzowi co jest cesarskiego; a co jest boskiego, oddaj także cesarzowi, bo on jest namiestnikiem boskim na ziemi“.

— Każdy duchowny, któryby się nie stosował do rozporządzeń niniejszego listu pasterskiego, ulegnie karze 500 do 5000 talarów albo 2 do 10 lat cuchthauzu.

Ufni w waszą pomoc na każdym kroku, polecamy się waszym modlitwom, za przyczyną których spodziewając się otrzymać order orła czerwonego i sporą gratyfikację z okrucichów kontrybucji francuzkiej, — udzielamy wam, ukochane a jeszcze niezupełnie ostrzyżone owieczki nasze, błogosławieństwo arcybiskupie w Bismarku.

Dan w stolicy naszej arcybiskupie w czerwcu 1874, a naszego apostolstwa roku pierwszego.

Massenbach & Nollau

arcyb. gnieźn.-pozn.

Krzyczcie sobie!

Choć na mnie pewno to krzyki wywoła, Pragnę oznaczyć, jaka jest granica (Którę nie widzą demokraci zgłą) Chłopa od pana, pana od szlachcica.

Tu rodowodów zakryte początki; Jedno pod zmysły nam podpadające, Że chłop okpiwa ludzi na dziesiątki, Szlachcie na setki, a pan na tysiące.

Ztąd wnioszek, który podziwu nie wzbudzi, Choć niejednemu nie trafi do gustu, Że jeden książę więcej okpi ludzi, Jak tysiąc chłopów lub szlachciców dwustu.

Żyd tylko silnym swym postanowieniem Od wszystkich wyżej jest uposażony; Bo ten okpiwa z równym powodzeniem I tych na setki i tych na miliony.

Barł.

Korespondencja.

Warszawa 5 lipca.

S. Najjaśniejszy Pan raczy znowu uszczęśliwić Warszawę kilkodzielnym pobylem. Jakże to dla nas szczęście przynosi każda podobna wizyta, najchętniej objaśnią cyfry.

Będąc właścicielem domu przy jednej z pryncypalnych ulic, zmuszony byłem w księdze przychodu i rozchodu zaprowadzić oddzielną rubrykę „Koszta przejazdu Najjaśniejszego Pana“. Biorę cyfry z jednej z poprzednich wizyt:

Rz. k.	
Pomalowanie zewnętrzne domu.....	80 75
Sprawienie munduru dla stróża.....	6 30
Szluczone szyby przy wywieszaniu dywanów.....	1 25
Chorągwie narodowe.....	30 —
Kara policyjna za nieobecność stróża przed domem przez 10 minut....	5 —
Łapówki w policyi dla uniknięcia dalszych szyskan.....	7 50
Koszta iluminacji przez trzy wieczory	5 98
Ubicie sprawy (śniadaniem u Stępkowskiego) o nieoświetleniu okna w pokoju chorągwi mojej żony.....	11 62
Drobne wydatki.....	2 25

Razem r.r. 150 65

Jeśli odtrącimy wydatek na chorągwie, jako jednorazowy.....30 — pozostaje wydatek czysty.....120 65

wyrażnie: rubli srebrem sto dwadzieścia kopiejek sześćdziesiąt pięć, który zmusza mnie corocznie do serdecznego wykrzykiwania Hurra! przy każdym wyjeździe Najjaśniejszego Pana.

Klasyfikacja

uczniów krakowskich

przy końcu roku szkolnego 1874.

Stopień pierwszy z odznaczeniem za utwory poetyczne: Komisja zdrowia ustanowiona przez radę miasta Krakowa z powodu cholery w roku zeszłym panującej.

W radzie miejskiej.

— Kolega i teraz będziesz głosował za tym samym kandydatem co poprzednio?

— W żaden sposób, szanowny kolego;... czekają na mnie u Wenzla, muszę więc dać mój głos na tamtego kandydata, żeby uniknąć czwartego głosowania; i tak już opóźniłem się z jakie pół godziny.

KRONIKA

ważniejszych wypadków współczesnych z pojawieniem się komety.

Kraków zdobywa się na nowego burmistrza.

Księżę Gorczakow posyła Węgrom przez w. ks. Konstantego bukiet niezapominajek, zwanych Mikołajkami.

Mac Mahon zaręcza, że siedm lat rządzić będzie Francją, jeśli mu wcześniej karku nie skręca.

Dwaj radcy miasta Krakowa w dowód niezłomnych swoich przekonań tylko dwa razy w ciągu jednej godziny zmieniają zdanie.

Gabinet berliński tak jest przejęty chęciami pokojowymi, że gotów jest wypowiedzieć wojnę każdemu, kto by śmiał temu zaprzeczać.

Ministrowie angielscy, w zamiarze wyuczenia się szycia kurtek dla swoich przyjaciół, zapisują się do cechu kra- wieckiego.

Nowo założone w Poznaniu *Abfuhr-Gesellschaft* pod firmą „Tygodnik Wielko- polski” zajmuje się wyrabianiem pudrety i rodzimego guano.

W Hiszpanji, *wyjątkowo*, prowadzi się wojnę domową dla zabicia czasu.

Warszawa po raz ostatni ma szczęście oglądać swego tyle uwielbianego dobroczyńcę.

Pan Brański wydaje broszurę, do- wiedzając że plan odbudowy Sukiennic jego pomysłu, będący arcydziełem, jedynie przez wstydlwość nie może się ukazać oczom ciekawej publiczności.

Nowy „Piotr pustelnik” — *Gazeta Lwowska* — ogłasza pierwszą krucjatę przeciw prawosławiu.

Ks. biskup Gałęcki składa godność administratora dyecezyi krakowskiej.

☛ Słońce z Raka w Lwa wstępuje;
Ztąd się jasno pokazuje,
Że kometa wróży tak:
Bismark — Słońce, Francja — Rak,
A komety ogon długi
To Bismarka wierne sługi:
Iglićówki, Kruppa działa
I téj tłuszczy armja cała,

Któręj przez szyderstwo — miano Kulturtregerów nadano.

Lew oznacza Moskwy siłę.

Widowisko będzie miłe,

Gdy się spotka *Lew* ze *Słońcem*,

Gdy się zjdą — koniec końcem

Będzie wielka awantura,

Z której tylko to się wskóra,

Że „Przedmurze chrześcijaństwa”

Znów przybierze postać państwa

Pod protekcją — bez gwarancji;

Gorsze losy będą Francji,

Bo rzecz (niby)pospolita

Nagle koniec swój powita.

Rzeczą bardzo naturalną

Anglja będzie neutralną.

Austrja z wielką dyplomacją

Nieco spóźni się z swą akcją.

W Rzymie nowa allokucja,

A w Hiszpanji rewolucja.

I gdy w świecie będzie skweres,

To najlepszy znów interes

Zrobią Włochy; bo dość składnie

Nizza w dziale im przypadnie.

Oto wszystko, co nam wróży

Dziś kometa w swęj podróży;

Kto ma uszy, niechaj słucho,

Niechaj bada wieszczy ducha;

Kto ma oczy, niech spogląda;

A gdy wieści wiedzić żąda,

Niechaj *Djabła* skrzętnie czyta,

A wnet prawdy się dopyta.

Jaka jest różnica między kometą a kobietą?

Kometa trzyma ogon do góry, a ko- bieta włóczy go po ziemi.

C U D.

W pewnym probostwie *ritus graeci* w Galicji wschodniej zdarzył się przy- padek nieprawdopodobny a przecież prawdziwy. Ksiądz pleban cały oddany usługom parafji, zaniedbał zupełnie swoją brodę, która niebawem gęstym pokryła się lasem.

Przerażony tém odkryciem święto- bliwy pasterz, zerwał się na równe nogi, wybiegł z plebanji, i zamiast do cerkwi, gdzie go wzywał obowiązek, pomimo gorących nawoływań nado- bnego fraucymeru, przez płoty i zagony skrył się ze wstydu w pobliskich za- roślach, gdzie i przepadł jak kamień w wodzie.

Obawiano się o jego życie, bo wy- szedł naczecz i bez centa przy duszy. Ale Opatrzność czuwa nad zbłąkany- mi, i cudem prawdziwym w rękawie sutanny znalazł zaszyte sto rubli no- wiuteńkimi banknotami, przy pomocy

których nie oparł się aż.... w Cheł- mie. — Ksiądz Popiel powitał go temi słowy: „Przyszedł do swoich, a swoi poznali go i przyjęli.” — Pomimo to jednak znalezienie stu rubli w rękawie do cudów zaliczyć należy.

Wypadki nadzwyczajne.

We Lwowie odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru dwuletni Ni- nio Z. Doznane zawody i ciągle prze- ciwności były prawdopodobnie przy- czyną tego samobójstwa. Od niejakiego już czasu samobójca objawiał wielki stan rozdrażnienia, zwłaszcza podczas wyrzynania się ząbków.

W Krakowie w nurtach Staréj Wisły znaleziono nieżywe nowonarodzone dziecię płci żeńskiej. Przyczyną samo- bójstwa, jak się okazało z przeprowa- dzonego śledztwa, była zawiedziona miłość.

Czytamy w dziennikach wiedeńskich: „Do pewnego drugorzędnego hotelu przybyła z prowincji rodzina, składa- jąca się z ojca, matki, ośmiorga dzieci od lat 9 do 25, teścia, świekry, trzech ciotek, jednego wuja i dwóch służą- cych.

Około północy z mieszkania zajmo- wanego przez tę rodzinę usłyszano silną kanonadę. Po wyważeniu drzwi okropny przedstawił się widok: sied- naście osób wydawało ostatnie tchnie- nie, a najmłodszy (dziewięcioletni) chłopiec przykładł sobie właśnie re- wolwer do czoła. — Rozbrojono go natychmiast i zaczęto badać; ale na nieszczęście chłopiec ten był niemy.

Najściślejsza rewizja nie dostarczyła najmniejszego śladu o nazwisku i po- chodzeniu téj nieszczęśliwej rodziny. Znaleziono tylko ośmnaście nowiuteń- kich rewolwerów, tabakierkę łyżkową bez tabaki, i kartkę z numerami 8. 75. 82. na loterję liczbową, z opłaconą stawką 50 centów. Wszystko domyślać się każe, iż najzupełniejsza nędza i niemożność znalezienia zatrudnienia sprowadziły ten straszliwy fakt, nie- słychany w kronikach samobójców.

Dziwnym zbiegiem okoliczności trzy powyższe numera wyszły nazajutrz w ciągnięciu loterji wiedeńskiej.

Jaka jest różnica między kometą a kobietą?

Kometa nosi warkocz własny, a ko- bieta przyprawny.

GALICJA

Djabel N° 120 — 1874 r.

Nowość plantacyjna.

Niewyczerpana w pomysłach komisja plantacyjna nowym uszczęśliwiła nas konceptem, ustawiając ławki *tyłem do alei spacerowych*. — Wynalazek ten, uprzywilejowany zapewne patentem wyłączności, przedstawia następujące obustronne korzyści:

1) publiczność siedząca tyłem do przechodniów, nie widzi jakie herezje wyprawiają się za jej plecami;

2) wierzący, jeżeli nie jest krawcem, nie pozna swego dłużnika i pominię go bez zaczepki;

3) osoba pragnąca spocząć na ławce, jeżeli nie chce być pociągniętą do kary zagrożonej za deptanie trawników, od bywa ćwiczenia gimnastyczne przesłukiwaniem barjerek, co wpływa bardzo na zdrowie publiczne;

4) zająwszy już miejsce na ławce, unika się częstej zamiany ukłonnów z przechodzącymi, i nareszcie

5) można prowadzić ścisłą kontrolę osób płci obłej, uczęszczających do łazienek Marfiewicza.

I to się na coś przydać może.... nieprawdaż, panowie żonkosie?

Wiadomości teatralne.

Na ostatniem ogólnem zgromadzeniu akcjonariuszów *Teatru polskiego w ogro-*

dzie Bolesława Potockiego w Poznaniu zapadła następująca uchwała:

„Gdy skutkiem *nieprzewidzianych* o koliczności firma teatru *niezupełnie* się zgadza z istotnym stanem rzeczy, dla uniknięcia dalszych z tego powodu nieporozumień i żartów, zgromadzenie upoważnia komitet budowy teatru do zamówienia i zakupienia kurtyny teatralnej, przedstawiającej:

na pierwszym planie ogród p. B. Bolesława Potockiego w Poznaniu;

na drugim zakład rektyfikacji spirytusu.

Tym sposobem, uczęszczającą do teatru publiczność zdawać się będzie, że znajduje się w ogrodzie, na świeżem powietrzu; wyziewy zaś spirytualne do reszty ją oszołomią.

Jaka jest różnica między komętą a kobietą?

Komęta widzialna jest tylko wieczorem, a kobieta i w dzień i w nocy.

Zdania filozoficzne.

Komu pilno, a nie może uczciwym sposobem dorobić się pędkiem majątku, niech szuka innych *sposobów*.

Jédz i pij dobrze, pracuj umiarkowanie, módl się głośno i publicznie, a bliźniego twego niech lichy porwie.

„Nie suknia człowieka zdobi, ale człowiek suknię“... powiedział jakiś warjat. Coby się stało z naszymi panami, gdyby wszyscy ludzie przywdziali jednakową liberję?... Ktoby odróżnił lokaja od hrabiego?!

Kradnij, rozbijaj, ale *świętego Michała* omijaj.

Lokale do wynajęcia na Smoleńsku.

Mieszkanie dla małżeństwa spulnego s kawalirem.

Pokuj dla małżeństwa bez wilgoci.

Ogłoszenie.

Jest do wypożyczenia na pierwszy numer hypoteki kapitał

10,000 zł.

pod następującymi warunkami:

Procent 15 od sta; kary konwenynej, za nieopłacenie procentu, 100 zł.; za nieoddanie zaś kapitału na termin 1000 zł. — Oprócz tego co miesiąc garniec masła, dwie kopy jaj i drobiu co łaska.

 Ukończono druk 13 lipca.

Ogłoszenie księgarni Gubrynowicza & Schmidta.

Z dniem 1 października r. b. rozpoczynamy we Lwowie wydawnictwo tygodnika poświęconego nauce, literaturze, sztukom pięknym i rzeczom społecznym

„RUCH LITERACKI“

pod redakcją

Bronisława Zawadzkiego.

 Każdy numer obejmować będzie dwa arkusze druku w dużym formacie i wytwornem wydaniu. Pismo nasze będzie pełnym i wiernym obrazem umysłowego życia, zarówno własnego kraju, jak w ogóle świata. Będzie ono wyrażać potrzeby, dążenia i uczucia narodu, a obok tego, ogólny postęp międzynarodowej wiedzy, nie oddając się niedowarzonemu doktrynizmowi, a natomiast przyjmując wszystko, co droga rozumnej i bezstronnej krytyki uzyskało powszechne uznanie. — W ten sposób pismo nasze będzie szło drogą polską i razem postępową. W obu kierunkach pragniemy mu nadać cechę żywotności, pod względem zaś treści jak największe urozmaicenie, tak iżby łączyło w sobie gruntowną naukę z przyjemną i szlachetną zabawą.

„RUCH LITERACKI“ obejmować będzie następujące działy:

Rozprawy naukowe ze wszystkich dziedzin wiedzy i literatury. Życiorysy znakomitych ludzi. Pogadanki w kwestjach żywotnych. Powieści i nowelle. Poezje i dramaty. Pamiętniki i podróże. Kronikę życia towarzyskiego. Przegląd rzeczy społecznych. Listy z zagranicy J. I. Kraszewskiego. Kronikę paryżską. Korespondencje z najważniejszych ognisk życia umysłowego w kraju i zagranicą. Przegląd naukowy i literacki, dramatyczny, muzyczny i w ogóle artystyczny, pisany wyłącznie przez specjalistów. Kronikę bibliograficzną.

Z dotychczas pozyskanych dla naszego pisma sił, podajemy następujące nazwiska współpracowników:

Wł. L. Anczyk, A. Asnyk (El...y), M. Bałucki, Jaxa Bykowski, dr. K. Estreicher, H. Feldmanowski, A. Giller, K. Jarochoński, T. T. Jeż, K. Kantecki, K. Kaszewski, dr. W. Kętrzyński, B. Komorowski, J. I. Kraszewski, dr. Kubala, T. Lenartowicz, F. H. Lewestam, dr. K. Libelt, B. Limonowski, dr. K. Liske, E. Lubowski, W. Łoziński, dr. A. Matecki, Miron, W. Ordon, E. Orzeszko, Żegota Pauli, M. Pawlikowski, L. Powidał, T. Romanowicz, K. hr. Śradnicki, dr. T. Stanecki, dr. H. Struve, H. Szmitt, J. Szjski, W. hr. Tarnowski, L. Tatomir, K. Ujejski, dr. Wojciech Urbański, P. Wilkońska, K. Wł. Wojciecki, W. Zawadzki, B. Zaleski.

Umieszczać także będziemy przekłady najciekawszych pojawów literatury zagranicznej, i w tym celu pozyskaliśmy zdolnych i gruntownie obznajomionych z przedmiotem tłumaczy. — Bliższe szczegóły wydawnictwa podamy następnie.

Lwów d. 30 czerwca 1874.

Galicyjskie Ogólne Towarzystwo Ubezpieczeń

ma zaszczyt podać do powszechnej wiadomości:

Dział ubezpieczeń na życie

zabezpiecza za opłatą taniej i stałej premii

a) **Na wypadek śmierci:** mocą ubezpieczenia tego rodzaju zapewnia się za opłatą małej rocznej premji kapitał, który będzie wypłacony spadkobiercom po śmierci zabezpieczonej osoby nawet w razie gdyby śmierć nastąpiła natychmiast po zawarciu odnośnej ugody.

b) **Posagi:** ten rodzaj ubezpieczenia jest szczególnie stosowny dla dziewcząt, którym można zapewnić tym sposobem kapitał, gdy dojdą do 18, 21 lub 24 roku życia.

c) **Stypendja** dla ehłopców, którym się zapewnia w ten sposób roczną kwotę na czas, gdy uczęszczają do wyższych zakładów naukowych.

Towarzystwo wprowadziło tudzież:

Wzajemne spółki na przeżycie jako szczególnie korzystny sposób oprocentowania oszczędzonego grosza, wkładki bowiem pomnażają się nie tylko odsetkami i odsetkami od odsetek, lecz też częściami spadku po zmarłych uczestnikach jednej i tej samej spółki.

Przykład ubezpieczenia na wypadek śmierci: Osoba zdrowa mająca lat 35 opłaca kwartalnie 6 złr. 69 cnt. jeżeli chce zapewnić spadkobiercom 1000 złr. kapitału.

Dotyczących bliższych szczegółów udziela z wszelką gotowością **Dyrekcja we Lwowie, Reprezentacja w Krakowie, ulica Franciszkańska**, — jako też ajenci Towarzystwa we wszystkich miastach i miasteczkach.

Prospekta udziela się na żądanie P. T. Publiczności bezpłatnie i franko.

Galicyjskie ogólne Towarzystwo ubezpieczeń ubezpiecza także:

a) Domy mieszkalne, budynki gospodarskie, fabryki, maszyny, towary na składzie, narzędzia, bieliznę i suknie, sprzęty domowe, bydło i t. d. od szkód wyrządzonych przez **ogień, piorun i eksplozję**. — b) Ziemioplody i owoce od szkód wyrządzonych przez **gradobicie**. — c) Ruchoomości podczas **transportu lądem i wodą**.

Dochodzenie szkód wszelkiego rodzaju przeprowadza Towarzystwo jak najspieszniej, a należące się wynagrodzenie wypłaca w jak najkrótszym czasie.

Bank Galicyjski dla Handlu i Przemysłu w Krakowie

wydaje począwszy od dnia 1 marca 1874 r.

ASYGNACYE KASOWE

6% płatne w 30 dni po wypowiedzeniu
6 1/2% płatne w 60 dni po wypowiedzeniu
7% płatne w 90 dni po wypowiedzeniu.

Kraków dnia 26 lutego 1874.

Dyrekcja.

ZDROJOWISKA

tygodnik kąpielowy

ORGAN

towarz. tatrzańskiego

Redaktor Dr. B. Lutostański.
Wydawca Adolf Dygasiński.

Czasopismo dla lekarzy, gości kąpielnych i członków Towarzystwa Tatrzańskiego.

Wychodzi w Krakowie od dnia 15 czerwca do końca września (Nr. 15).

Przedpłata na pismo „Zdrowowiska” wynosi w Krakowie 1 złr. 50 c., z przesyłką pocztową 1 złr. 75 c., zagranicą 1 tal. 10 sgr.

Numer pojedynczy kosztuje 12 cnt.

Przedpłate i ogłoszenia przyjmuje administracja „Zdrowowiska”, Adolf Dygasiński, księgarnia dzieł tanich i pożytecznych, Kraków Rynek główny, tudzież wszystkie urzędy pocztowe i Zarządy zdrojowisk krajowych.

PRZEWODNIK KRAKOWSKI.

Wawel.

Groby królewskie zwiedzać można codziennie.

Skarbiec kościelny, codziennie o god. 4 popołudniu.

Smocza jama codziennie (za zgłoszeniem się do miejscowej władzy wojсковей) bezpłatnie.

Kościół P. Marji.

Wielki ołtarz (rzeźba Wita Stwosza), codziennie po południu, za opłatą.

Wieża (wspaniały widok na miasto i okolice) codziennie, bezpłatnie.

Muzea i zbiory naukowe.

Biblioteka Jagiellońska (przy ul. św. Anny) od 9 do 1, dla czytających codziennie, dla zwiedzających we czwartki, a w inne dni za upoważnieniem dyrektora.

Gabinet archeologiczny (w gmachu Bibl. Jag. na dole), codziennie, bezpłatnie.

Gabinet historii naturalnej (w gmachu Uniwersytetu, ul. św. Anny) bezpłatnie.

Biblioteka i zbiory Akademii Umiejętności (w gmachu Akademii, ul. Sławkowska) codziennie od 11 do 1 bezpłatnie.

Muzeum techniczno-przemysłowe, (ul. Franciszkańska) codziennie od 10—1 i od 3—5. Wstęp 20 cent. w święta bezpłatnie.

Wystawa nieustająca Tow. Prz. Sztuk pięknych (w pałacu biskupim, ul. Franciszkańska) codziennie od 11 do 4 prócz poniedziałku. Wstęp 30 centów, w niedzielę 15 centów.

Lekarze.

I. Harajewicz (ul. Mikołajska 445) dr. med. mag. akusz. Lekarz chorób kobiet i dzieci. Od g. 2 do 4.

A. Rybczyński (ul. Mikołajska 459) dr. med. mag. akusz. Lekarz chorób kobiet i dzieci. Lekarz obwodowy miejski. Od g. 8—9 i 2—3.

L. Rydel (ulica Szewska 231). Prof. Uniwersytetu, dr. med. i okulistyki. Specjalny lekarz chorób ocznych. Od god. 10½ do god. 12.

St. Pareński (róg ul. Sławkowskiej i Szczepańskiej Nr. 233) dr. med. i chir. mag. akusz. docent dyagnostyki lek. przy Uniwersytecie Jagiellońskim, od god. 3 do 4.

Kl. Dehicki (Plac Marjacki 374) dr. medycyny. Asystent kliniki chorób zakaźnych i skórnych. Od g. 12 do 1.

F. Tuszyński (Stradom Nr. 20). dr. medyc. Specjalny lekarz skłóści i zbroceń uleczalnych gimnastyką. Od god. 8 do 9 i od 1 do 2.

Dentysta.

I. Dłużyski (ul. Florjańska 364) Od god. 9 — 12½ i od 2 — 6.

Apteki.

(Oprócz zwykłych lekarstw, wszystkie specyfiki i lekarstwa uniwersalne francuskie, ogłaszane w dziennikach.)

I. Trauczyński (apteka pod koroną), Rynek, obok pałacu pod Baranami. Instrumenta chirurgiczne, bandaże i perfumerje.

W. Redyk (apteka pod baranami) ul. Mikołajska, róg Szpitalnej, nr. 433.

Redakcje pism.

Kraj ulica Mikołajska Nr. 435. Czas ulica Różana Nr. 413.

Djabek ulica św. Filipa Nr. 73.

Księgarnie.

A. Nowolecki (Rynek, róg ulicy Brackiej). Wybór najnowszych dzieł w różnych językach. Czytelnia polska. Biblioteka dla młodzieży. — Abonament nót i wszystkich pism periodycznych. Najznaczniejszy skład fotografii. Agencja „Djabła”.

Zakłady fotograficzne.

Walery Rzewuski, (na Wesołej ul. Podwale 27 B przy plantacjach). Fotografje w oświetleniu zwykłym lub rembrantowskim, tuzin 5 złr. pół tuzina 3 złr. Codziennie bez względu na pogodę. Kolorowanie fotografij akwarellą lub olejno, uskutecznia się na żądanie.

Teatr (plac Szczepański). We wtorek, czwartek, sobotę i niedzielę. Krzesło w 1 rzędzie złr. 1 c. 50, w dalszych rzędach złr. 1. Łoża parterowa i 1 piętra złr. 6. Łoża 2 piętra złr. 4. Początek o god. 7½.

Ogród Strzelecki, obok dworca kolei. Restauracja, cukiernia i mleczarnia. Koncerty w środy, soboty i w każde święto (wstęp 20 c.). Początek koncertu o g. 4.

Hotele.

Drezeński (Rynek) w samym środku miasta, w pobliżu kościoła Marjackiego.

„Victoria”, (A. Heurteux) ulica św. Anny.

„Pod Różą” (dawniej Rosyjski) ul. Florjańska.

„Krakowski” (na plantacjach) restauracja, łazienki i kąpiel parowa w miejscu. Remiza hotelowa.

Hotel „Pollera” ul. Szpitalna.

Restauracje.

A. Hertaux (ul. św. Anny, hotel Victoria) jedyna w Krakowie restauracja francuska.

W hotelu Pollera (ul. Szpitalna). Ziemiński, w hotelu Drezeńskim, Rynek.

T. Małkowska (ul. Sławkowska) Objady z trzech potraw za 37 c. z chlebem. Wina wyborowe. Piwo o-kocimskie.

Cukiernie.

R. Grossman, (Rynek róg ulicy Szewskiej). Cukry, ciasta, torty, konfitury i soki. Likierzy najprze-dniejsze, krajowe i zagraniczne

W. Lipiński (ul. Bracka 158). Fabryka cukierków, karmelków i czekolady.

Handle win.

A. Stepiński i N. Gross, (ulica Grodzka 67). — Wina węgierskie, francuskie i hiszpańskie. Towary kolonialne i delikatny. Porter angielski, piwo tenczyńskie i bock Herbata rosyjska.

F. Lenert (plac Marjacki 374). Handel hurtowy towarów kolonialnych i win. Herbata, araki, wótki, porter, sery, smalec, słonina i tp.

Domy bankowe.

(Kupno i sprzedaż papierów, wymiana pieniędzy.)

Bank Galicyjski dla Handlu i Przemysłu, Rynek, dom własny.

Filia Banku hipotecznego (Rynek Nr. 13, I. piętro).

Stanisław Feintuch (Rynek, Szara kamienica).

Albert Mendelsburg. Rynek n. 9.

Tadeusz Tarasiewicz, Rynek, linja A. B.

Magazyny i handle.

M. Dworski (Rynek, róg ulicy Brackiej). Skład cygar krajowych i zagranicznych. Skład papieru, materiałów piśmiennych, ksiąg handlowych i księżeczek notatkowych. Handel galanterijny i komisowy.

Ułatwia wizę paszportów. Agencja „Djabła”.

Leon Feintuch (Rynek, ul. Grodzka). Towary galanterijne francuskie i angielskie, kwiaty francuskie i perfumy. Także sam magazyn we Lwowie.

Wilhelm Fenz (Rynek Nr. 48 wprost św. Wojciecha). Magazyn towarów galanterijnych i perfumeryj. Wielki skład nasion kwiatowych, jarzynnych i pastewnych z najlepszych źródeł.

B. Sandig (ul. Grodzka 90). Jubiler, wyroby złote i srebrne.

W. Sładowski, dawniej Wakarecy i Sp. (Rynek, pałac Spiski) Skład haftów, franek i tp. Magazyn towarów białych, koronek.

I. Koral (Rynek). Towary białe, płótno krajowe i zagraniczne, bielizna stołowa, materje lśniskie, franki, perkale francuskie i t. d.

J. Riedel (Rynek, pod Jaszczurkami). Wielki skład przyborów do

szycia, haftu i robót włóczkowych. Płótno, bielizna stołowa, chustki do nosa, perkale. Materje i przybory do aparatów kościelnych. Perfumy, herbata i t. d.

C. H. Jelmajer (ul. Sławkowska). Wielki skład broni palnej i siecznej Dubeltowski ołtylowe różnych systemów. Rewolwery, pistolety, przyrządy myśliwskie, proch, szrot i kule w różnych gatunkach.

Henryk Żychon, Rynek, pałac Spiski. Skład papieru, materiałów piśmiennych, rysunkowych i ksiąg handlowych. Bilety wizytowe, monogramy, pieczątki wypukło-łoczone i nagłówki listów.

F. Wierżuchowski (Rynek, obok kościoła Marjackiego). Dystrybucja cygar i tytoniu. Handel korzenny. Agencja „Djabła”.

A. Bańkowski i syn. (Ul. Florjańska). Magazyn obuwia męskiego.

T. Tarasiewicz (Rynek, linja A. B.) Skład towarów żelaznych i lamp.

A. Stepiński i N. Gross (ulica Grodzka 67). Srebro chińskie, wyroby platerowane, przedmioty kościelne, materje na ornaty, ścięce kościelne stearynowe i woskowe.

F. Lenert (plac Marjacki 374). Cement portlandzki, gips i furby.

Zegarmistrz.

K. Friedlein (ul. Florjańska 346) Wielki skład zegarów i zegarków z najpiękniejszych fabryk.

Zakład optyczny.

A. Biazion (rynek, ul. Grodzka). Instrumenta optyczne, matematyczne i fizyczne. Papier listowy z odbiciem inki i monogramów kolorowych. Bilety wizytowe (a la minute) od 50 centów.

Pracownia introligatorska.

Ar. Bock (ul. Szewska nr. 207). Skład ksiąg handlowych własnego wyrobu, oraz ksiąg do nabożństwa i pamiątkowych w zwykłych i najzobowiązujących oprawach. Wykonawca wszelkie liniowanie ksiąg maszynowe.

Zakład litograficzny.

A. Pruszyński — ul. Florjańska Nr. 342.

Fabryka pierników.

W. Molecki (ul. Bracka). Pierniki toruńskie i krakowskie (plac królewski) lukrowane, marmypanowe, kandyzowane i inne. Miody lipcowy, patoka i miodownik.

Za rubla płacą złr. 1.55.

Za talara złr. 1.66.